

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Parku Rinia nën hijen e kullës, kulmi i shkatërrimit urban të Tiranës
ADRESA	https://www.reporter.al/2026/10/06/parku-rinia-nen-hijen-e-kulles-kulmi-i-shkaterrimit-urban-te-tiranes/
BURIMI	reporter.al
GJENDJA	online

KOHA

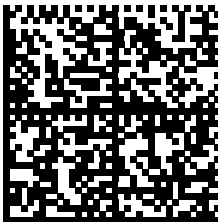
KAPUR NGA NE	6 tetor 2026, 05:25:38 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 1800 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	6 tetor 2026, 05:06:12 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	2cdfbcb571d607bc330e256144300c1b58c655b98f904d97cea4a2ddac472fa0
TEKSTI	4bb17f44dc2e39735a25c570d9a5d9f90f31027ceec935dac798104b63b5d32b
PAMJA	904bac3eb0344b301aafc845f06ac74b0d1754c1d8f6827e725c848562413da9

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	803eeca09318a0437fa7924fe19acfa54ae676aec748261104e168b47b7ed480
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	ed6188918a5759a6b16b657c22810123295512eb66b7732dd39794d90a31239a
ANKORIMI	submitted — dërguar, ende pa bllok <i>Deri te blloku, kjo provon integritetin, jo kohën.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërin nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/803eeca09318a0437fa7924fe19acfa54ae676aec748261104e168b47b7ed480>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

Kryefaqja / Analiza

Parku Rinia nën hijen e kullës, kulmi i shkatërrimit urban të Tiranës

Sipas urbanistëve dhe arkitektëve, projekti për një kullë 78 metra të lartë në Parkun Rinia, jo vetëm tjetërsion një nga hapësirat e fundit të gjelbra në qendër të Tiranës, por cenon dhe kujtesën historike e sociale të kryeqytetit.

nga Blerina Gjoka

6 seconds më parë

në Analiza, Artikull kryesor

Koha e leximit: 4 min lexim

AA

0

Projekti i Bjarke Ingels Group

Një masë e bardhë betoni, me forma të lakuara dhe e mbështetur mbi një varg kolonash, qëndron pezull si një re gjigante mbi Parkun Rinia.

Kjo është pamja që ofrojnë vizualizimet e projektit për një kullë të re 78 metra të lartë, të hartuar nga studioja daneze Bjarke Ingels Group, BIG, e shpallur të enjten fituese e një konkursi ndërkombëtar për zhvillimin e truallit ku ndodhet kompleksi "Tajvani".

Kryeministri Edi Rama e prezantoi projektin si një "ëndërr të re" për Tiranën dhe pretendoi se ndërhyrja do të rriste sipërfaqet e gjelbra dhe praninë e ujit në park.

Por për urbanistë, arkitektë dhe kritikë të modelit të zhvillimit të Tiranës, projekti përfaqëson të kundërtën. Ata shprehen se ky është një tjetër hap drejt betonizimit përfundimtar të qendrës së qytetit dhe tjetërsimit të një prej hapësirave të pakta publike dhe të gjelbra që i kanë mbetur kryeqytetit.

"Mund të konsiderohet si kulm në kuptimin e shkatërrimit urbanistik të qytetit, që përkon edhe me një kulm në kuptimin psikologjik të delirit të onnipotencës së Edi Ramës, me një kulm të babëzisë së oligarkëve që do të përfshihen aty dhe me një kulm të paturpësisë para qytetarëve të Tiranës të arkitektëve të Albanian Files," tha Lubonja për BIRN, duke iu referuar librit kontrovers të studiese holandeze Anneke Abhelakh, që përmbledh reflektimet e studiove ndërkombëtare të arkitekturës që kanë projektuar ose ndërtuar në Shqipëri gjatë drejtimit të Edi Ramës si kryeministër.

Ai e sheh shpalljen e projektit, në një kohë kur prej muajsh në Tiranë zhvillohen protesta kundër qeverisë, si një "sfidë politike ndaj qytetarëve".

Ndërtimi i kullave të larta është kthyer gjatë dy dekadave të fundit në një nga elementët kryesorë të transformimit urban të Tiranës – një vizion që Rama nisi ta artikulonte si kryetar bashkie dhe që vazhdoi ta promovonte më pas si kryeministër.

Për kritikët e këtij modeli, kulla në Parkun Rinia shënon një pikë të re të ndërhyrjes në strukturën historike dhe sociale të qytetit.

Arkitektja dhe planifikuesja urbane Doriana Musai ngre ndërkohë pikëpyetje mbi bazën planifikuese dhe ligjore të projektit.

Parku Rinia nën hijen e kullës, kulmi i shkatërrimit urban të Tiranës

07:06 | 06/10/2026

Arrestohet për korrupsion administratori i inceneratorit të Elbasanit

18:54 | 05/10/2026

Ilir Panda zgjidhet kryetar i Gjykatës së Lartë

18:30 | 05/10/2026

"Ligjet" kalojnë Reformën Territoriale me votat e PS-së

17:08 | 05/10/2026

Partitë presin me rezerva propozimin e KQZ për shtrirjen e votimit elektronik në 2027

16:46 | 05/10/2026

Apeli lë në fuqi dënimin me 118 vjet burg për autorët e mashtrimit me call center

13:48 | 05/10/2026

Sipas saj, një zhvillim i tillë nuk parashikonet në dokumentet aktuale të planifikimit të Bashkisë së Tiranës dhe bie ndesh me statusin historik dhe kulturor të zonës.

"Ky projekt bie ndesh me planin e miratuar nga Këshilli Bashkiak i Tiranës me dëgjesa publike, sipas një procesi demokratik, të cilit i mbivendoset autoriteti nga lart i qeverisë," i tha ajo BIRN-it.

Musai e përshkroi kullën si "një elefant në një dhomë qelqurinash", që sipas saj rrezikon jo vetëm Parkun Rinia, por edhe marrëdhënien urbane me ansamblet e pallateve "Shallvare" dhe "Agimi".

"Vrasja" e qytetit

Ajo që Rama e ka përshkruar ndër vite si një "rilindje arkitekture" është materializuar në Tiranë përmes një numri të madh kullash, projektesh shumëkatëshe dhe rihvillimesh të mëdha urbane.

Kritikët thonë se ky model ka ardhur shpesh në kurriz të hapësirave publike, gjelbërimit dhe kujtesës historike të qytetit.

Zona e Parkut Rinia ishte parashikuar si hapësirë e gjelbër qendrore që në planin urbanistik të Tiranës të vitit 1931, në periudhën kur morën formë bulevardit dhe qendra monumentale e kryeqytetit.

Në vitet e para të regjimit komunist, në park u mbollën pemë me punë vullnetare të të rinjve, prej nga mori edhe emrin "Parku Rinia". Më vonë aty u ndërtua kompleksi i njohur si "Tajvani".

Pas viteve '90, parku u mbush me ndërtime pa leje. Në vitin 2000, pak kohë pasi Rama u zgjodh kryetar i Bashkisë së Tiranës, ndërtesat informale u shembën dhe hapësira iu rikthye përdorimit publik.

Sot, Parku Rinia mbetet një nga të paktat hapësira të gjelbra në qendrën e qytetit. Ai përdoret si vend takimi, hapësirë rekreative për fëmijët dhe familjet dhe si pikë referimi për banorët dhe turistët.

Parku është gjithashtu pjesë e ansamblit historik të Tiranës dhe gëzon status mbrojtjeje si monument kulture i kategorisë së dytë, ndërsa në Planin e Përgjithshëm Vendor përcaktohet si zonë e gjelbër.

Sipas Musait, projekti i ri ndryshon thelbësisht natyrën e kësaj hapësire.

"Po kalohet nga një vend i lirë, ku njerëzit mund të hyjnë pa qenë nevoja të paguajnë, në një park privat të kullës," tha ajo.

Sipas saj, pas ndërtimit të kompleksit, parku rrezikon të humbasë funksionin që ka sot si një destinacion publik i pavarur nga aktivitetet tregtare.

Kulla është parashikuar të ngrihet në truallin e kompleksit "Tajvani", një pronë publike e privatizuar në vitin 2009. Por Musai argumenton se statusi i pronësisë private nuk krijon automatikisht të drejtën për zhvillim në kundërshtim me interesin publik dhe funksionin urban të zonës.

"Ligji për planifikimin e territorit parashikon dispozita për transferimin e së drejtës së zhvillimit, pikërisht për të shmangur ndërtimet brenda zonave publike," tha ajo.

Urbanisti Imeldi Sokoli e sheh projektin edhe përtej debatit mbi sipërfaqen e gjelbër apo intensitetin e ndërtimit.

Sipas tij, ndërhyrja prek kujtesën kolektive të qytetit, pasi Parku Rinia është një hapësirë që ndërthur funksione urbane, sociale dhe kulturore të krijuara gjatë dekadave.

"Është një dhunim i memories kolektive të qytetit të Tiranës," tha Sokoli për BIRN. "Kjo ndërhyrje për tjetërsimin e kësaj hapësire publike dhe, aq më tepër, betonizimi i kësaj hapësire është shkatërrim urban, por edhe social e kulturor në raport me qytetin."

Sipas tij, humbja e vendeve të tilla i heq qytetit një nga funksionet më të rëndësishme të hapësirave publike, përfshirë mundësinë që banorët të takohen, të ndërveprojnë dhe të krijojnë marrëdhënie sociale jashtë logjikës së konsumit.

Urbanistët shohin ngjashmëri mes debatit për Parkun Rinia dhe konfliktit që nisi në vitin 2013 rreth Gezi Park në Stamboll, ku një projekt zhvillimi në një park historik u kthye në shkëndijën e protestave masive kundër qeverisë turke.

"Ka një paralelizëm në zhdukjen e memories kolektive, por në rastin e Ramës mendoj se kapja e pushtetit dhe, aq më tepër, e instrumenteve të planifikimit të territorit është absolute, ku vendimmarrja i takon vetëm Këshillit Kombëtar të Territorit, i cili ka kompetencë të cenojë planet e përgjithshme vendore," tha Sokoli.

Edhe Musai e sheh ngjashmërinë kryesisht të mënyra e vendimarrjes.

"Gezi Park dhe Parku Rinia kanë projekte zhvillimi që vijnë nga lart-poshtë, në rrugë jodemokratike dhe pa përfshirë komunitetin," përfundoi ajo.

Reporter.al

Opinion
Reportazhe
Analiza
Investigime
Lajme
Blog
Rajoni

Rreth nesh
Stafi
Kontakti
Ankesa dhe Korrigjime
Politika e privatësisë dhe
rregulla të tjera
Letra për redaktorin

Follow Us

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara
© 2014 - 2026 Reporter.al - BIRN
Dev by [Sfida PRO](#)

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.